

Normotvorba samospráv

Dozor nad činností samospráv

Veřejná politika a územní správa a samospráva

Tvorba norem samosprávou

▶ Externí předpisy

- obecně závazná vyhláška – schvaluje zastupitelstvo
- nařízení – schvaluje rada

▶ Interní předpisy

Interní předpisy

- ▶ jednací řád – rada, zastupitelstvo, komise, výbory...
- ▶ organizační řád (vydává ředitel KÚ, rada obce)
- ▶ pracovní řád – ředitel, tajemník (starosta)
- ▶ skartační řád a spisový řád – ředitel, tajemník
- ▶ nařízení, opatření, směrnice, doporučení
- ▶ pozn.: není-li v obci rada, plní její úkoly starosta, není-li v obci tajemník plní jeho úkoly opět starosta

Právní síla předpisů samospráv

Ústava a ústavní zákony, Listina základních práv a svobod

Zákony a zákonná opatření senátu

Podzákonné projevy (nařízení vlády)

Vyhlášky (např. ministerstev)

Nařízení ÚSC

(Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí)

Ústava a ústavní zákony, Listina základních práv a svobod

Zákony a zákonná opatření senátu

Obecně závazné vyhlášky ÚSC (stojí bokem pod zákony)

Obecné náležitosti právního předpisu

- ▶ Jednoznačnost
- ▶ Norma chování x nikoliv jen deklarace
- ▶ Srozumitelnost
- ▶ Soulad
- ▶ Stručnost
- ▶ Logika

- ▶ Zákaz normativnosti poznámek pod čarou

Formální náležitosti OZV nebo nařízení obce

- ▶ Označení vydavatele
- ▶ Název předpisu a číslo
- ▶ Datum schválení, nabytí platnosti, účinnosti
- ▶ Úvodní věta
- ▶ Vlastní text
- ▶ Případné zrušovací ustanovení, podpisy a přílohy

Oblasti samostatné působnosti

-> OZV

▶ I. Typ

- Ústavní zmocnění pro zastupitelstva
- Nesmí zakládat žádná práva a povinnosti

▶ II. Typ

- Ukládají povinnosti FO a PO
 - ▶ Na základě zákona a v jeho mezích
 - ▶ Zmocnění pro obce nebo kraje v zákoně
- Zákon o obcích
 - ▶ Veřejný pořádek
 - ▶ Pořádání sportovních a kulturních akcí
 - ▶ Čistota ulic a veřejných prostranství, ochrana životního prostředí

Průběh tvorby OZV

- ▶ Příprava
 - Věcný záměr
 - Možnost ustavení pracovní skupiny
 - Návrh - připomínkové řízení – dotčené orgány obce ----> stanovisko (lhůta obvykle 15 dnů)
- ▶ Projednání
 - Předložení radě
 - Usnesení rady o doporučení ke schválení
- ▶ Schválení
 - Schválení zastupitelstva
 - Podpisy starosty, místostarosty nebo jiného radního
- ▶ **Publikace**
 - Vyhlášení OZV
- ▶ Zánik

Publikace, platnost, účinnost

- ▶ **Platnost** předpisu nastává dnem vyhlášení (vyvěšení na úřední desce či vydáním ve Věstníku právních předpisů kraje).
- ▶ **Účinnost:**
 - 15. den po vyhlášení,
 - Později - stanoveným dnem,
 - Dříve – ne však před vyhlášením a vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem.
- ▶ Po vyhlášení **vyhlášku zasílá** kraj i obec MV
- ▶ Po vyhlášení **nařízení zasílá** kraji věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu, obec krajskému úřadu.

Evidence právních předpisů

- ▶ Obec i kraj vedou evidenci
- ▶ Musí být každému **přístupna**
- ▶ Obsah:
 - číslo a název
 - datum schválení
 - nabytí platnosti
 - účinnosti
 - pozbytí platnosti
- ▶ Číselná řada se uzavírá každým kalendářním rokem
- ▶ Věstník právních předpisů kraje

Nejčastější OZV

- ▶ O obecních symbolech a jejich užívání
- ▶ O veřejném pořádku
- ▶ O závazných částech územního plánu
- ▶ O udílení ceny města
- ▶ Statuty fondů, které obce zřizují

Příklady nařízení obce

- ▶ Vymezení místní komunikace, již lze užít ke stání vozidel po zaplacení ceny
- ▶ Tržní řád
- ▶ O stanovení maximální ceny za taxislužby
- ▶ Vyhlášení stavební uzávěry

Ukládání pokut

- ▶ **Kraj** může uložit pokutu až 200 000 Kč PO a FO, která je podnikatelem, porušila-li povinnost stanovenou právním předpisem kraje
 - Stanoví-li zákon vyšší sankci, postupuje se dle něj.
 - Osoba, která poruší předpis musí také **odstranit závadný stav** ve lhůtě stanovené krajem s přihlédnutím k okolnostem případu
 - Výnos pokut je příjmem kraje.
- ▶ **Obec** může uložit pokutu do 200 000 Kč PO a FO, která je podnikatelem, porušila-li povinnost stanovenou právním předpisem obce
 - Při stanovení výše pokuty obec přihlíží zejména :
 - ▶ k povaze, závažnosti,
 - ▶ době trvání
 - ▶ následkům protiprávního jednání.

Dozor nad výkonem činnosti

- ▶ Výkon působností (samostatné i přenesené) podléhá doзору státu.
- ▶ Posuzuje se dodržování zákonnosti u
 - obecně závazných vyhlášek
 - nařízení
 - usnesení a rozhodnutí v samostatné působnosti
 - usnesení a rozhodnutí v přenesené působnosti

Dozor nad výkonem činnosti krajů

- ▶ Vykonávají MV, věcně příslušná ministerstva a ústřední správní úřady, MF (u přezkumu hospodaření)
- ▶ zjišťuje se:
 - soulad OZV se zákony
 - soulad nařízení se zákony a jinými právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními řady
 - soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů kraje v samostatné působnosti se zákony a jinými právními předpisy
 - soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů kraje v přenesené působnosti se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády, směrnicemi ministerstev a ústředních správních úřadů

Dozor nad výkonem činnosti krajů

- ▶ **OZV či nařízení** odporuje zákonu → MV vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → MV pozastaví účinnost → stanoví přiměřenou lhůtu → obec podá rozklad → rozklad je zamítnut → do 30 dnů MV podá návrh **Ustavnímu soudu** na zrušení
- ▶ **nařízení** odporuje zákonu a **jiným právním předpisům** → věcně příslušné ministerstvo či UOSS vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → do 30 dnů podá ministerstvo či UOSS návrh Ustavnímu soudu na zrušení
- ▶ **usnesení, rozhodnutí v samostatné působnosti** odporuje zákonům a jiným právním předpisům → MV vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → MV pozastaví účinnost → stanoví přiměřenou lhůtu → obec podá rozklad → rozklad je zamítnut → do 30 dnů MV podá návrh příslušnému (ne Ustavnímu) soudu na zrušení
- ▶ **usnesení, rozhodnutí v přenesené působnosti** odporuje (zákonům, jiným právním předpisům, usnesením vlády, směrnícím UOSS) → věcně příslušné ministerstvo či jiný UOSS vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → ministerstvo či UOSS je zruší

Dozor nad výkonem činnosti obcí

- ▶ vykonává krajský úřad a ministerstvo vnitra,
- ▶ zjišťuje se:
 - soulad OZV a nařízení se zákony,
 - soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce v samostatné působnosti se zákony a jinými právními předpisy
 - soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce v přenesené působnosti se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády, směnicemi ústředních správních úřadů

Dozor nad výkonem činnosti obcí

- ▶ **OZV či nařízení** odporuje zákonu → MV vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → MV pozastaví účinnost → stanoví přiměřenou lhůtu → obec podá rozklad → rozklad je zamítnut → do 30 dnů MV podá návrh Ústavnímu soudu na zrušení
- ▶ **nařízení** odporuje zákonu a **jiným právním předpisům** → KÚ vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → do 30 dnů podá ředitel KU návrh Ústavnímu soudu na zrušení
- ▶ **usnesení, rozhodnutí v samostatné působnosti** odporuje zákonům a jiným právním předpisům → MV vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → MV pozastaví účinnost → stanoví přiměřenou lhůtu → obec podá rozklad → rozklad je zamítnut → do 30 dnů MV podá návrh příslušnému (ne Ústavnímu) soudu na zrušení
- ▶ **usnesení, rozhodnutí v přenesené působnosti** odporuje (zákonům, jiným právním předpisům, usnesením vlády, směrnícím UOSS, opatřením KU) → krajský úřad vyzve ke zjednání nápravy → lhůta 60 dnů → krajský úřad jej zruší

Dozor – Ústavní soud

- ▶ Přehled nejdůležitějších rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy

(<http://www.mvcr.cz/sprava/mistni/rozhodnuti.html>)

Dozor nad výkonem činnosti - pokuty

- ▶ Za nesplnění povinnosti
 - může uložit kraj obci pokutu až 20 000 Kč (např. předložení dokumentů ke kontrole)
 - může být kraji udělena pokuta až 100 tis. Kč (např. nezaslání OZV)
- ▶ Neodstraní-li
 - obec ve lhůtě nedostatky může od kraje získat pokutu až 100 tis. Kč.
 - kraj ve lhůtě nedostatky může dostat od příslušného ministerstva pokutu až 500 tis.

Dozor prováděný MV ČR

- ▶ Územní dělení dozoru :
 - 13 pracovišť v krajských městech (Středočeský kraj má pracoviště shodný s hl. městem Prahou)
 - Dalšíh 22 kontaktních pracovišť ve vybraných městech příslušného kraje – zde jsou poskytovány každodenní konzultace obcím
 - Pro malé obce zřízeny konzultační dny na dalších 34 místech (1-2 x měsíčně)

Nejčastější chyby a nedostatky v právních předpisech ÚSC

- ▶ ÚSC usiluje o regulaci **příliš široké oblasti vztahů**
X soukromé právo či správní právo
- ▶ ÚSC vydávají předpisy, ke kterým **nemají zákonné zmocnění**
- ▶ Předpisy ÚSC zakazují činnosti, které jsou již samy o sobě **přestupkem, správním deliktem či trestným činem**

Příklady pochybení OZV

- ▶ **Obsahují :**
 - pro občany právní povinnosti, ačkoli obce nejsou žádným zákonem zmocněny určitou oblast regulovat, regulace náleží pouze jednotlivým speciálním zákonům
 - neurčité pojmy, které narušují právní jistotu občanů (např. stanovení splatnosti poplatků „ihned“) nebo neurčí konkrétní místa v obci, na nichž lze vykonávat určité činnosti za účelem zabezpečení veřejného pořádku
- ▶ **Neobsahují**
 - Úpravu svěřenou zákonem (např. chybí stanovení konkrétní sazby místního poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost poplatku
- ▶ **Omezují**
 - Práva občanů mimo rámec zákona (např. nedovolují různé způsoby platby místních poplatků, často omezí způsob platby pouze na platbu v hotovosti
- ▶ **Stanovují**
 - takovou sazbu místního poplatku, jakou jim zákon nedovoluje (např. komunální odpad)
 - předmět poplatku nad rámec zákona (např. zpoplatňují i nepovolené skládky)
 - za účelem zpoplatnění zahrnují do vymezení veřejných prostranství i místa, která nejsou veřejným prostranstvím (např. zahrnování lesních pozemků)

Příklady pochybení OZV

- ▶ Nesplňují
 - Znaky obecnosti právní normy např. uvedením konkrétních FO, na které se vztahuje osvobození od místního poplatku
- ▶ Ukládají
 - Za nesplnění povinností stanovených OZV i jiné sankce, než které dovoluje pro OZV zákon
- ▶ Upravují
 - V samostatné působnosti problematiku, kterou zákony svěřují úpravě v nařízení obce vydávaným v přenesené působnosti
- ▶ Obsahují
 - Rozpory v datu schválení OZV, v datu nabytí platnosti (vyvěšení), snětí z úřední desky a nabytí účinnosti → dochází tak ke **zpětné účinnosti** OZV, která je **nepřípustná**
- ▶ Novelizují
 - Dříve vydané OZV a přitom obsahují nepřesná zrušovací ustanovení (např. označení OZV, která je rušena), někdy jsou OZV rušeny nepřipustně dodatkem, nikoliv novou vyhláškou

Statistiky dozoru

- ▶ 2007
 - Posouzeno 12 704 OZV
 - Podnětů k nápravě 1 414
 - ▶ tj. 11,13 %
 - Zjednaných náprav 1 111
 - ▶ 78,57 %

- ▶ 2006 – 18,19 %
- ▶ 2005 – 25,37 %

NAŘÍZENÍ KRAJE

rozpor se zákony a jinými právními předpisy

**Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední
správní úřad vyzve** ke zjednání nápravy

KRAJ náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

**věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední
správní úřad – rozhodnutí o
pozastavení účinnosti** – stanovení **přiměřené lhůty** ke zjednání nápravy

KRAJ náprava ve stanovené přiměřené lhůtě

ne

Do 30 dnů od uplynutí lhůty pro nápravu podá věcně
příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední
správní úřad návrh Ústavnímu soudu na
ZRUŠENÍ nařízení kraje

Zřejmý rozpor s lidskými právy a základními svobodami

ano
věcně příslušné ministerstvo nebo jiný
ústřední
správní úřad zruší rozhodnutí o
pozastavení účinnosti

**Kraj zjedná nápravu před
rozhodnutím Ústavního soudu**

věcně příslušné ministerstvo nebo
jiný ústřední
správní úřad zruší
rozhodnutí o pozastavení účinnosti

Jestliže **Ústavní soud návrh odmítne, zamítne nebo řízení
zastaví, rozhodnutí o pozastavení účinnosti pozbývá
platnosti** dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní
moci

**Ústavní soud nařízení
zruší**

NAŘÍZENÍ OBCE

rozpor se zákony a jinými právními předpisy

KÚ vyzve ke zjednání nápravy

OBEC náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

KÚ – rozhodnutí o pozastavení účinnosti
– stanovení **přiměřené lhůty** ke zjednání nápravy

OBEC náprava ve stanovené přiměřené lhůtě

ano

KÚ zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

ne

Do 30 dnů od uplynutí lhůty pro nápravu **podá ředitel krajského úřadu návrh Ústavnímu soudu na ZRUŠENÍ nařízení obce**

Obec zjedná nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu

KÚ zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

Jestliže **Ústavní soud návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí o pozastavení účinnosti pozbývá platnosti** dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci

Ústavní soud nařízení zruší

Zřejmý rozpor s lidskými právy a základními svobodami

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA KRAJE
rozpor se zákony

MV vyzve kraj ke zjednání nápravy

KRAJ náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

Zřejmý rozpor s lidskými právy a základními svobodami

MV – rozhodnutí o pozastavení účinnosti
– stanovení **přiměřené lhůty** ke zjednání nápravy

KRAJ **náprava** ve stanovené přiměřené lhůtě

ano

MV zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

ne

Je podán rozklad proti rozhodnutí MV?

ano

Rozklad byl zamítnut

ne

OZV je účinná

ano

Do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu

ne

Do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu

MV podá návrh Ústavnímu soudu na ZRUŠENÍ OZV kraje

Kraj zjedná nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu

MV zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

Jestliže **Ústavní soud návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí o pozastavení účinnosti pozbývá platnosti** dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci

Ústavní soud OZV zruší

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA OBCE
rozpor se zákony

MV vyzve obec ke zjednání nápravy

OBEC náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

MV – rozhodnutí o pozastavení účinnosti
– stanovení **přiměřené lhůty** ke zjednání nápravy

OBEC **náprava** ve stanovené přiměřené lhůtě

ano

MV zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

ne

Je podán rozklad proti rozhodnutí MV?

ano

Rozklad byl zamítnut

ne

OZV je účinná

ano

Do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu

ne

Do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu

MV podá návrh Ústavnímu soudu na ZRUŠENÍ OZV obce

Obec zjedná nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu

MV zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

Jestliže **Ústavní soud návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí o pozastavení účinnosti pozbývá platnosti** dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci

Ústavní soud OZV zruší

Zřejmý rozpor s lidskými právy a základními svobodami

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů krajů v PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

USNESENÍ, ROZHODNUTÍ A JINÁ OPATŘENÍ orgánů

rozpor se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády, směrnicemi ústředního správního úřadu, opatřeními věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu přijatých při kontrole výkonu přenesené působnosti

Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad **vyzve** ke zjednání nápravy

KRAJ náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad usnesení, rozhodnutí či jiné opatření **zruší**

Zřejmý a závažný rozpor se zákonem

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů krajů v SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

USNESENÍ, ROZHODNUTÍ A JINÁ OPATŘENÍ orgánů
rozpor se zákony a jinými právními předpisy

MV vyzve ke zjednání nápravy

KRAJ náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

MV – rozhodnutí o pozastavení účinnosti
– stanovení **přiměřené lhůty** ke zjednání nápravy

KRAJ **náprava** ve stanovené přiměřené lhůtě

ano

MV zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

ne

Je podán rozklad proti rozhodnutí MV?

ano

Rozklad byl zamítnut

ne

ne

ano

usnesení, rozhodnutí, jiné opatření je účinné

Do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu

Do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu

MV podá návrh příslušnému soudu na ZRUŠENÍ usnesení, rozhodnutí nebo jinému opatření kraje v SP

Kraj zjedná nápravu před rozhodnutím soudu

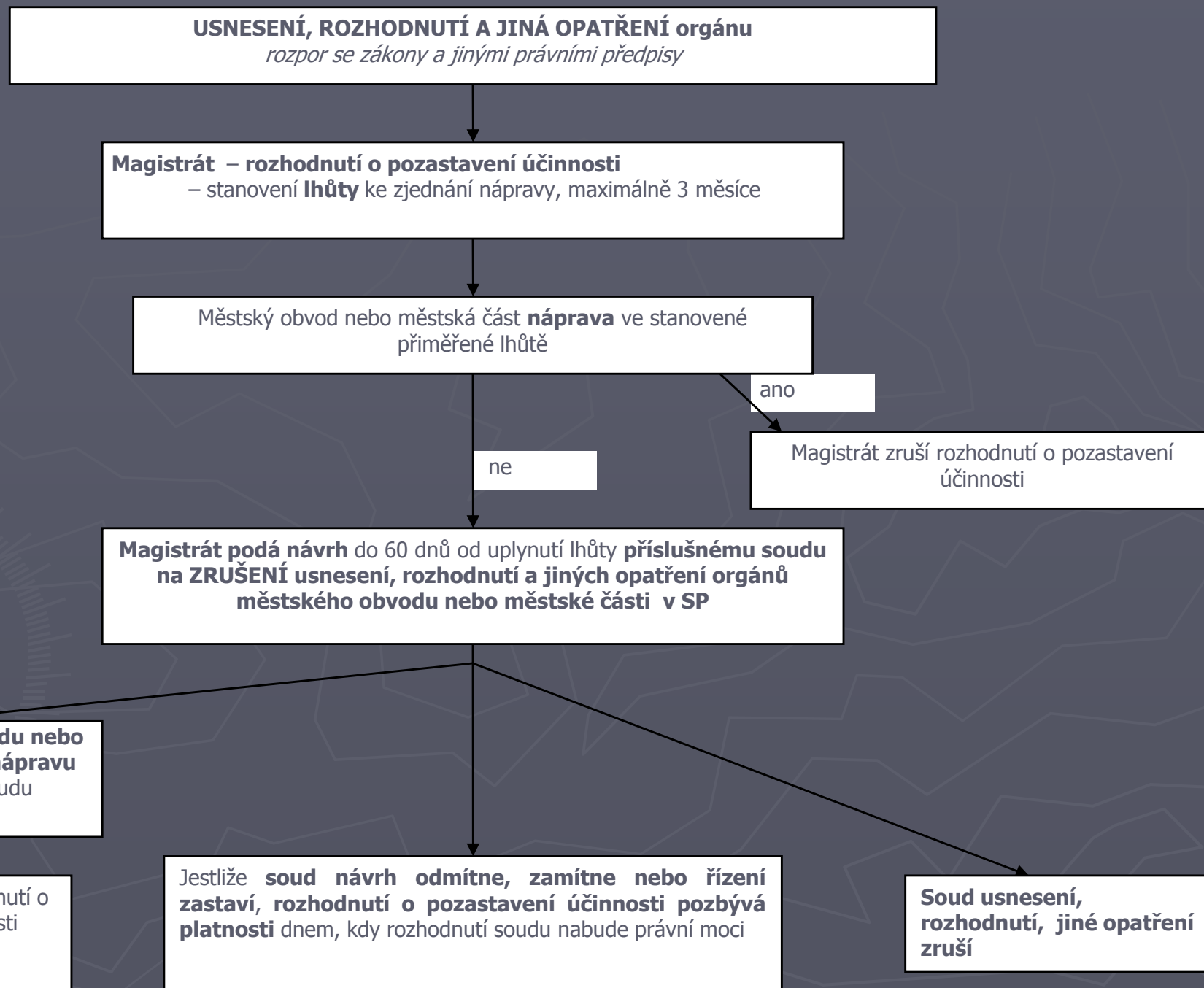
MV zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti

Jestliže **soud návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí o pozastavení účinnosti pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci**

Soud zruší usnesení, rozhodnutí, jiné opatření

Zřejmý a závažný rozpor se zákonem

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

USNESENÍ, ROZHODNUTÍ A JINÁ OPATŘENÍ orgánů
rozpor se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády, směnicemi ústředního správního úřadu, opatřeními KÚ přijatých při kontrole výkonu přenesené působnosti

KÚ vyzve ke zjednání nápravy

OBEC náprava do **60 dnů** od doručení výzvy

ne

KÚ usnesení, rozhodnutí či jiné opatření **zruší**

Zřejmý a závažný rozpor se zákonem

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

